

Vlada Crne Gore
Ministarstvo evropskih poslova

Podgorica, 17. 10. 2024. godine

IZVJEŠTAJ
sa učešća ministarke evropskih poslova Maide Gorčević na Forumu civilnog društva i tink tankova (CSF), 09-11. oktobra 2024. godine u Berlinu, SR Njemačka

Udruženje Jugoistočne Europe i Institut Aspen iz Njemačke organizovali su Forum civilnog društva i tink tankova (CSF) u okviru Berlinskog procesa, koji je podržan od strane njemačkog Saveznog Ministarstva vanjskih poslova. Forum je održan od 09. do 11. oktobra u Berlinu, Savezna Republika Njemačka.

Delegaciju su, pored ministarke Maide Gorčević, činili dr Predrag Zenović, glavni pregovarač Crne Gore sa Evropskom unijom i Gordana Despotović Đekić, generalna direktorica Direktorata za informisanje javnosti o EU i procesu pristupanja EU.

Ministarka M. Gorčević govorila je na panelu „EU integracije i Berlinski proces“. Pored ministarke, na panelu su govorili ambasador Rene Trokaz (René Trocاز), specijalni izaslanik za Zapadni Balkan iz Ministarstva za evropske i vanjske poslove Francuske; Anja Valau (Anja Wallau), direktor za pitanja osnovnih politika EU i spoljne poslove EU, Federalno ministarstvo inostranih poslova i Wojciech Kowalski, savjetnik za strategiju Zapadnog Balkana iz Generalnog direktorata za susjedstvo i pregovore o proširenju EK.

Ministarka Gorčević je tom prilikom poručila da je Berlinski proces izdržao test vremena, a njegova misija je življia nego ikad. Sve zemlje Zapadnog Balkana su posvećene EU integracijama, iako nisu pristupile EU, sve su napravile značajne korake naprijed od Berlinske konferencije 2014. godine. Uprkos povremenim alternativama koje su se pojavljivale i pokušavale da se takmiče sa ovim međuvladinim procesom, nijedna od njih se nije održala i uspjela koliko Berlinski process, navela je ministarka.

Dodala je da je, deset godina od početka ovog procesa, Crna Gora lider u pristupnim pregovorima. Ove godine su održane dvije Međuvladine konferencije sa EU, dobijen je pozitivan izvještaj za oblast vladavine prava, a očekuje se da će do kraja godine privremeno zatvoriti četiri pregovaračka poglavљa. Ono što u fokusu posljednjih nekoliko mjeseci i što će ostati u centru pažnje narednih godina je Plan rasta. Konkretno, preduzimanje koraka ka zajedničkom regionalnom tržištu, jedinstvenom tržištu EU i iskorišćavanje mogućnosti kao što je pridruživanje SEPA, što se očekuje da će Crna Gora učiniti do kraja ove godine, objasnila je ministarka Gorčević.

Komentarišući preporuke za unapređenje saradnje u različitim oblastima Berlinskog procesa koje su predstavljene na Forumu, ministarka Gorčević je kazala da iz iskustva možemo naučiti da neuravnotežene reforme dovode do negativnih posljedica, a jedan od razloga zašto se promijenila metodologija pristupanja EU je taj što sada znamo da ekonomski ili druge reforme ne smiju ići na štetu vladavine prava. Istakla je i da Ministarstvo evropskih poslova teži uključivanju organizacija civilnog društva u pregovaračku strukturu i proces planiranja reformi, ali i da da podršku njihovim aktivnostima kroz učešće u panel diskusijama i okruglim stolovima. Ona je dodala da vidi posebnu vrijednost u podsticanju lokalizacije Berlinskog procesa jer je to optimalan način da se iskažu specifične potrebe i prioriteti zemalja Zapadnog Balkana, od kojih većina ima posebne situacije koje utiču na njihov napredak u procesu pristupanja. Gorčević je pojasnila da kada državne i lokalne vlasti i NVO osjete da imaju udjela u Berlinskom procesu, više će se posvetiti njegovoj misiji.

Ministarka Gorčević je, sa delegacijom, prilikom posjete Berlinu održala bilateralni susret sa Patricijom Lips, poslanicom CDU/CSU u njemačkom Bundestagu. Prilikom razgovora, poslanica Lips je istakla da Crnu Goru doživljavaju kao usješnu priču i predvodnicu u procesu pristupanja. Ministarka je upoznala sagovornicu o statusu procesa pregovora i istakla da je ovo bila uspješna godina za Crnu Goru, koja će biti krunisana zatvaranjem četiri poglavlja na Međuvladinoj konferenciji u decembru.